

Oktatási Hivatal

A 2016/2017. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló

FÖLDRAJZ

FELADATLAP ÉS VÁLASZLAP

Munkaidő: 240 perc

Elérhető pontszám: 200 pont

ÚTMUTATÓ

A munka megkezdése előtt nyomtatott nagybetűvel töltsé ki az adatokat tartalmazó részt és minden különálló lapra írja rá a nevét és az osztályát!

A feladatok megoldásához íróeszközön kívül **más segédeszköz nem használható!** Könyvet, térképet, atlaszt a versenyre bevinni tilos! A megoldásokat **tintával (golyóstollal)** kell megjelölni!

Mielőtt válaszol a kérdésekre, **jól gondolja meg,** hogy milyen feladatot kell megoldania! Ne időzzön túl sokáig egy-egy feladatnál! Ha megakad, nyugodtan menjen tovább! A kihagyott feladatokra akkor térjen vissza, ha már valamennyi kérdésen végighaladt, és még van idő!

Az egyes feladattípusok előtt megoldási útmutató található, ennek tanulmányozása elengedhetetlen a feladat helyes megoldásához. Az útmutatóban előírtak szerint jelölje a megoldásokat, és a munka végén a végleges válaszokat vezesse át az „Értékelő lapra” úgy, hogy X jellel húzza át a helyes válasz nagybetűjelét! Célszerű minden feladatra válaszolnia.

Csak az értékelő lapon szereplő válaszokat fogadjuk el! Az értékelő lapon már nem javíthat! Minden helyesen megoldott feladat 1 pontot ér (a rossz válasz, többes jelölés, javítás 0 ponttal jár).

A feladatlapot a szaktanár (szaktanári munkaközösség) értékeli központi javítási útmutató alapján. A **legalább 150 pontot elért** dolgozatokat kell továbbküldeni.

A VERSENYZŐ ADATAI

A versenyző neve: ..... oszt.: .....

Az iskola neve: .....

.....

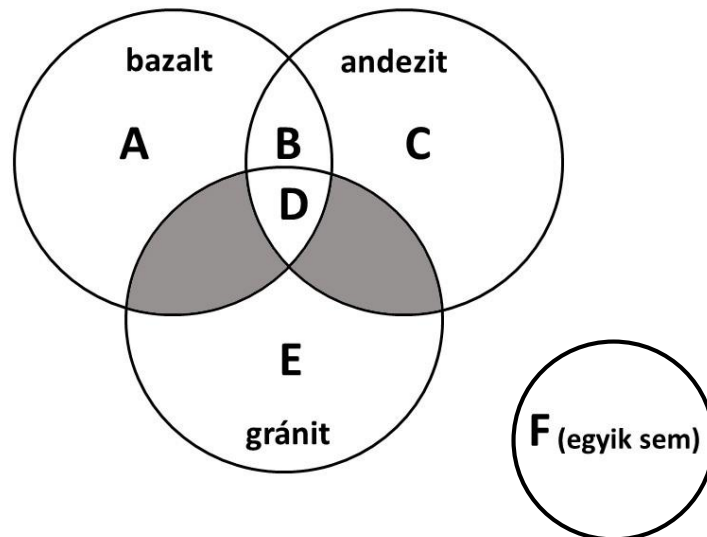
Az iskola címe: ..... irsz. .... város

.....utca .....hsz.

Összes pontszám (versenybizottság): _____

KÖZETHALMAZ

Útmutató: A kőzetekre jellemző állításokat kell a körökbe írt betűkkel egyeztetnie. Először az állítást olvassa el, azután keresse meg az állításnak megfelelő nagybetűjelet! Egy-egy betű több helyre is írható. Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- ... 1. Ásványokból áll.
- ... 2. Vulkáni kiömlési kőzet.
- ... 3. A Velencei-hegység ingóköveinek anyaga.
- ... 4. Nevét egy fiatal lánchegységről kapta.
- ... 5. Pajzsvulkánok felépítő kőzete.
- ... 6. Átalakult kőzet lehet belőle.
- ... 7. Teleki Sámuel ilyen kőzetet tanulmányozhatott a Kilimandzsáró lejtőin.
- ... 8. Ősmaradványokat tartalmazhat.
- ... 9. Kvarcot (SiO_2) tartalmaz.
- ... 10. Lávából szilárdul meg.

BARANGOLÁS A TUNDRÁN

Útmutató: Ebben a feladatban a tundrával kapcsolatos négy-négy állítás olvasható. Az állítások között mindig **két hibás állítás van**, ezeket kell megtalálnia. Válassza ki a variációk közül a feladatnak megfelelő nagybetűt! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- A) Az 1. és a 3. állítás hamis.
- B) Az 1. és a 4. állítás hamis.
- C) A 2. és a 3. állítás hamis.
- D) A 3. és a 4. állítás hamis.

11. A tundratalaj jellemzői:

1. Nyáron a felső rétege felenged, vizenyős-lápos felszín alakul ki.
2. A jelentős fagyaprózódás miatt gyors a humuszképződés.
3. A rövid nyáron a talaj „A” és a „B” szintje felenged, az alapkőzet viszont fagyott marad.
4. A talaj tápanyagban szegény.

12. Az északi félteke tundrájának állatvilágához tartozik:

1. Császárpingvin.
2. Rénszarvas.
3. Jegesmedve.
4. Kanadai hód.

13. A tundra növényzetére jellemző:

1. Az erős szél miatt a talajhoz lapuló fás szárú növények a jellemzők.
2. Jellegzetes fás szárú növényei a sarki fűz és a törpe nyír.
3. A 8-10 hónapos tél miatt a hosszú tenyészidejű fűfélék és a mohák, zuzmók jellemzők.
4. Az erős szél miatt a növények a gyökereiket mélyen a talajba mélyesztik.

14. A tundra hőmérsékletére jellemző:

1. Itt mérték a Földön a legnagyobb abszolút hőingást.
2. Az alacsony hőmérséklet miatt a párolgás csekély.
3. A havi középhőmérséklet általában nyáron sem emelkedik 10 °C fölé.
4. Az egyik tundra éghajlatú kanadai szigeten mérték a Föld legalacsonyabb hőmérsékletét.

15. A hideg övezet légkörzésére jellemző:

1. A száraz sarki szelek gyakran nagy sebességgel fújnak.
2. Az uralkodó szélirány a nyugati.
3. A jégtakaró felől fújó szelek gyakori havazásokat okoznak.
4. A sarkvidékeken a nehéz hideg levegő miatt magas a légnyomás.

16. A tundra éghajlatú területen megfigyelhető jelenség:

1. Utóvulkáni jelenségek.
2. Talajfolyás lejtős területeken.
3. Hurrikánok okozta rombolás.
4. Fagysivatagokban barkánok képződése.

17. A tundra csapadékviszonyaira jellemző:

1. A csapadék kevés és a párolgás miatt a terület vízháztartása veszteséges.
2. A csapadék kb. 80%-a hó formájában hullik.
3. A csapadék jelentős része a nyári heves esőzések idején hullik.
4. A csapadék éves mennyisége kb. annyi, amennyi a mérsékelt övi félsivatagokban hullik.

18. A globális felmelegedés hatása a sarkkörü környezetre:

1. A fagyott altalaj (örökfagy) felengedése miatt sok metán kerül a légkörbe, ami felgyorsíthatja a felmelegedést.
2. A visszahúzódó gleccserek helyén új fjordok születhetnek.
3. A téli éjszakák rövidebbek lesznek, így az emberek jobban tudnak alkalmazkodni a környezethez.
4. A felmelegedés miatt lehetővé válik a gazdaságos növénytermesztés.

19. Területén tundra is található:

1. Kanada
2. Észtország
3. Dánia
4. Oroszország

20. Tundra éghajlat előfordul a területén:

1. Lappföld
2. Alaszka
3. Pampa
4. Gobi

KÖZETLEMEZEK HATÁRÁN

Útmutató: E feladatokban a nagybetűvel jelölt folyamatok és az állítások közötti kapcsolatokat kell felismernie. A feladatok megoldásakor ügyeljen arra, hogy először az állítást kell elolvasnia, és csak ezután keresse meg a megfelelő válasz nagybetűjét! Írja a nagybetűt a feladat sorszámára elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- A) Szárazföldi és óceáni kőzetlemez-szegélyek ütközése
- B) Két kontinentális kőzetlemez-szegély ütközése
- C) Távolodó kőzetlemez-szegélyek
- D) Egyikhez sem köthető

- ... 21. Andezites, riolitos vulkánosság jellemzi.
- ... 22. Jellegzetes formaeleme a párnaláva.
- ... 23. Izlandon tanulmányozható folyamat.
- ... 24. A Föld legmagasabb pontját hordozó hegység ma is ezen okból emelkedik.
- ... 25. A folyamathoz kötődő vulkanizmusnál a láva közvetlenül az asztenoszférából származik.
- ... 26. Az így létrejött hegységek szerkezete főként vetődésekkel alakult ki.
- ... 27. Hawaii pajzsvulkánjai ilyen folyamatnak köszönhetik létüket.
- ... 28. E folyamattal alakultak ki Földünk óceánokban lévő legmélyebb pontjai.

SORAKOZÓ

Útmutató: E feladatokban a nagybetűvel jelölt lehetőségek közül kell kiválasztania az adott feladatnak megfelelő sorrendet. A feladatok megoldásakor ügyeljen arra, hogy először az állítást kell elolvasnia, és csak ezután kell hozzákeresnie a megfelelő sorrend nagybetűjét! A nagybetűt a pontozott üres helyre írja be! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- A) 1., 2., 3., 4.
- B) 1., 3., 2., 4.
- C) 2., 4., 3., 1.
- D) 4., 3., 2., 1.

... 29. **Állítsa fűtőérték szerint növekvő sorrendbe a szénfélésegeket!**

- 1. antracit
- 2. tőzeg
- 3. feketekőszén
- 4. barnakőszén

... 30. **Állítsa időrendi sorrendbe egy rétegvulkán „tipikus” kitörésének folyamatát!**

- 1. lávaömlés
- 2. törmelékek kidobása
- 3. por, hamu szórása
- 4. előregések

... 31. **Állítsa területük alapján növekvő sorrendbe a világtenger óceánjait!**

- 1. Jeges-tenger
- 2. Atlanti-óceán
- 3. Indiai-óceán
- 4. Csendes-óceán

... 32. **Állítsa időrendi sorrendbe az eseményeket a legkorábbtól kezdődően!**

- 1. Velencei-hegység gránitjának kialakulása.
- 2. Gerecse mészkövének kialakulása.
- 3. Mátra andezitjének képződése.
- 4. Mezőföld löszének kialakulása.

... 33. **Állítsa növekvő sorrendbe az albedo értéke szerint a különböző felszíntípusokat!**

- 1. havas felszín
- 2. tenger
- 3. legelő
- 4. felszántott csernozjom talaj

... 34. **Állítsa elhelyezkedésük magassága alapján sorrendbe a légkör határrétegeinek hőmérsékleti értékeit a troposzférától a világűr felé haladva!**

1. +1000°C
2. -56°C
3. -100°C
4. +10°C

... 35. **Állítsa a folyókat a torkolati vízhozam alapján növekvő sorrendbe!**

1. Temze
2. Kongó
3. Duna
4. Amazonas

... 36. **Állítsa a június 22-i éjszakájuk hossza alapján növekvő sorrendbe a településeket!**

1. Vosztok állomás (Antarktisz)
2. Stockholm
3. Quito
4. Budapest

EGYSZERŰ VÁLASZTÁS

Útmutató: E feladatokban egy kérdéshez négy válasz kapcsolódik. Minden feladatban csak egy válasz helyes, ezt kell kiválasztania, és a megfelelő nagybetű bekarikázásával megjelölnie. Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

37. Melyik folyó kontinensének leghosszabb folyója?

- A Orinoco.
- B Duna.
- C Gangesz.
- D Nílus.

38. Melyik nem karsztosodással kialakult forma?

- A Karmező.
- B Dolina.
- C Kárfülke.
- D Víznyelő.

39. Melyik nem hegységgé átfformálódott ősmasszívum?

- A Guyanai-ősmasszívum.
- B Dél-kínai-hegyvidék.
- C Kanadai-pajzs.
- D Brazil-pajzs.

40. Melyik nem sivatagban kialakult felszínforma?

- A Vádi.
- B Ósfolyamvölgy.
- C Barkán.
- D Szfinx-szikla.

41. Melyik műszer nem használható meteorológiai megfigyelésekhez?

- A Műhold.
- B Klímaházikó.
- C Barométer.
- D Szeizmográf.

42. Miért csökkent le az óslégkör CO₂-tartalma?

- A Mert a fotoszintézis folyamatával a növényzet CO₂-ot vont ki a levegőből és O₂-t szabadított fel.
- B Mert megszűnt a vulkáni tevékenység.
- C Mert a CO₂ eltávozott a világűrbe.
- D Mert megnövekedett az UV sugárzás.

43. Melyik tó kontinensének legnagyobb tava?

- A Balaton.
- B Tanganyika-tó.
- C Felső-tó.
- D Csád-tó.

44. Melyik tengeráramlás halad délről észak felé?

- A Egyenlítői-ellenáramlás.
- B Oyashio-áramlás.
- C Kaliforniai-áramlás.
- D Kuroshio-áramlás.

45. Mit jelent az éghajlattal kapcsolatban az a kifejezés, hogy nő a kontinentalitás mértéke?

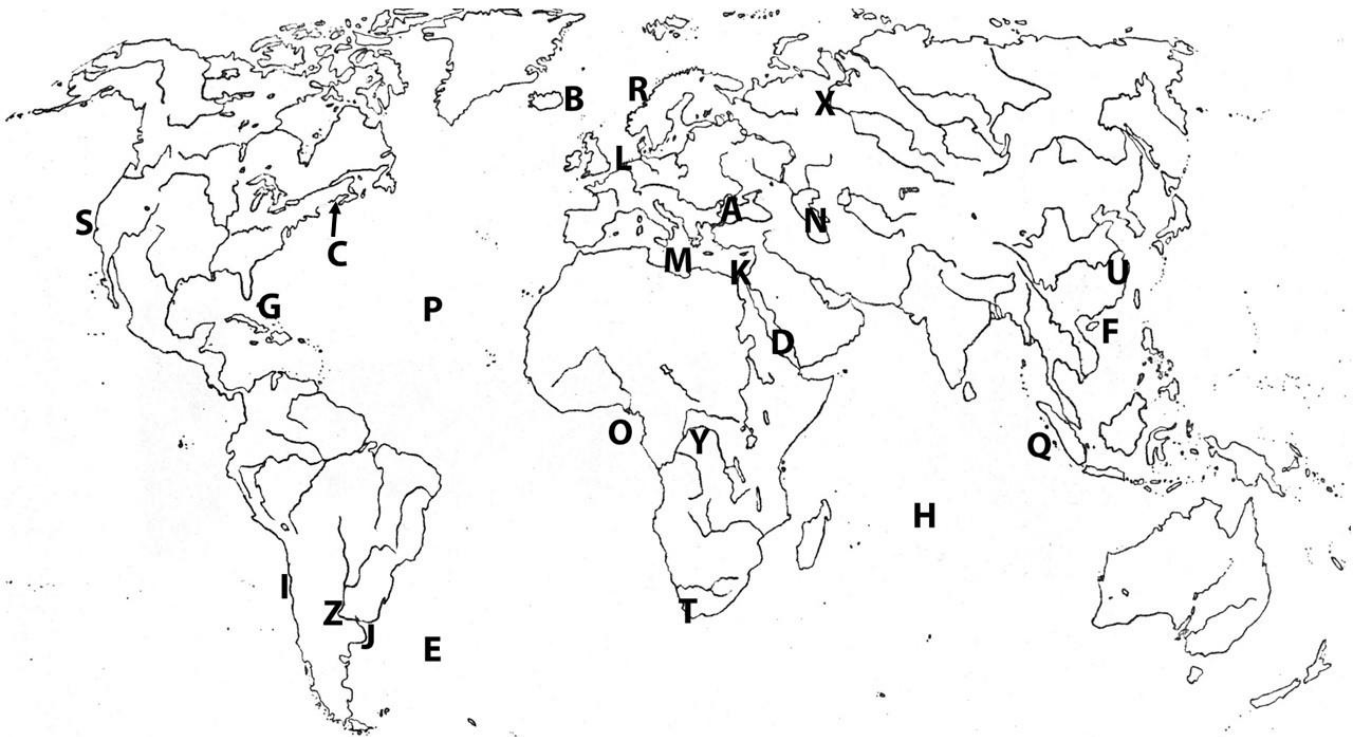
- A A tengerek, óceánok hatása nő a szárazföldi hatással szemben.
- B Nő az évszakok közti különbség, növekszik az évi közepes hőingás.
- C Hűvösebb lesz a nyár.
- D Csökken a napsütéses órák száma.

46. Hol alakulhatnak ki a fehér éjszakák?

- A Az Egyenlítő mentén.
- B Nagy magasságban a hegyvidéki területeken.
- C A térítők mentén.
- D A sarkkörök mentén.

RAJZOS FELADAT

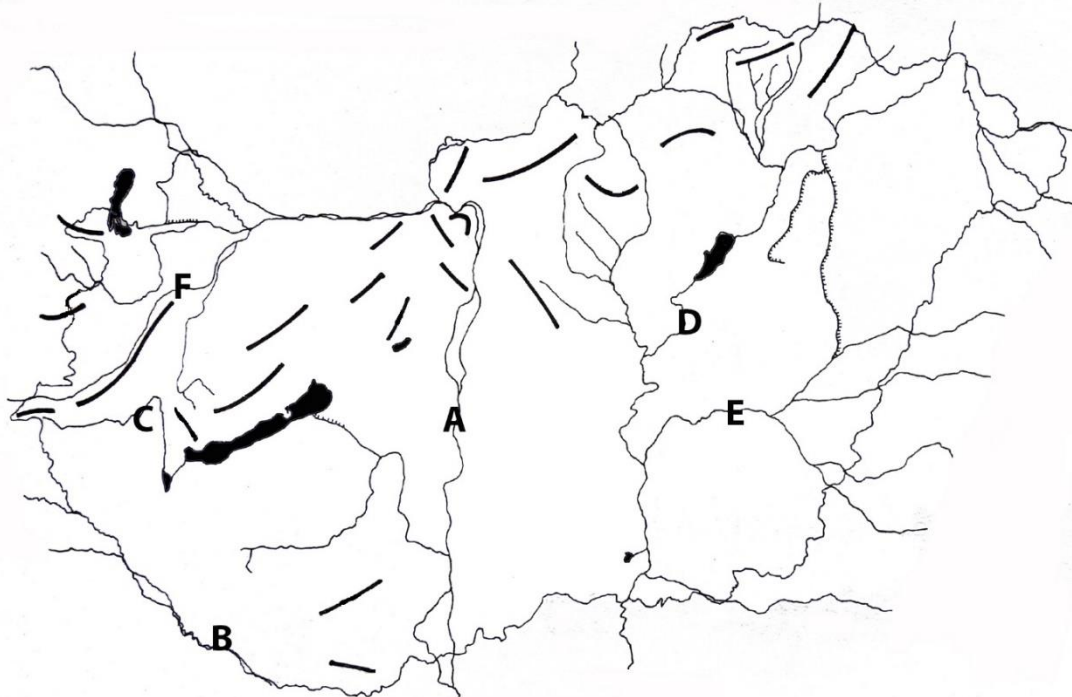
Útmutató: Ebben a feladatban az ábra alatt található állításokat kell összekapcsolnia a rajzon látható nagybetűvel jelölt földrajzi helyekkel. A feladat megoldása során ügyeljen arra, hogy először az állítást kell elolvasnia és csak ezután kell kikeresnie a rajz megfelelő részletét (nagybetűjét). Írja a megfelelő nagybetűt a sorszámok elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- ... 47. Az „A”, „B” és „C” helyek közül hol a legnagyobb az apály-dagály különbsége?
- ... 48. A „D” vagy az „E” helyen nagyobb a tengervíz sótartalma?
- ... 49. Hol gyakoribb a hurrikán kialakulása az „F” és a „G” helyek közül?
- ... 50. Hol nagyobb az óceán mélysége a „H” és az „I” helyek közül?
- ... 51. A „J”, „K”, „L” helyek közül hol alakult ki deltatorkolat?
- ... 52. Az „M”, „N” és „O” vízfelületek közül melyik beltenger?
- ... 53. A „P” és a „Q” helyek közül hol nagyobb a párolgás mértéke?
- ... 54. Hol alakulhatott ki pozitív hőmérsékleti anomália a „R” és „S” helyek közül?
- ... 55. Hol esik több eső télen a „T” és az „U” helyek közül?
- ... 56. Melyik természetes vegetációjú helynek nagyobb a biodiverzitása az „X”, „Y” és „Z” helyek közül?

RAJZOS FELADAT

Útmutató: Ebben a feladatban az ábra alatt található állításokat kell összekapcsolnia a rajzon látható nagybetűvel jelölt földrajzi helyekkel. A feladat megoldása során ügyeljen arra, hogy először az állítást kell elolvasnia és csak ezután kell kikeresnie a rajz megfelelő részletét (nagybetűjét). Írja a megfelelő nagybetűt a sorszámok elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- ... 57. Több fővároson folyik keresztül.
- ... 58. Magyarországi felsőszakasz jellegű része egy hazai nemzeti parkot szel át.
- ... 59. Forráságai az Erdélyi-középhegységben erednek.
- ... 60. Szabályozása során több mint 400 km-rel rövidítették meg a hosszát.
- ... 61. 2000-ben bányászati eredetű nehézfém-szennyezés miatt halállományának jelentős része elpusztult.
- ... 62. Forrása Magyarországon található.
- ... 63. A mediterrán esők hatására októberben is kialakulhat rajta kisebb árhullám.
- ... 64. Szeszélyes vízjárású folyó, jelentős szerepe volt a térség kavicstakarójának kialakításában.
- ... 65. Hazánk legnagyobb mesterséges tavát e folyón alakították ki.
- ... 66. Sok lebegtetett hordaléka miatt kapta a „szőke” jelzőt.

MENNYISÉGI ÖSSZEHASONLÍTÁS

Útmutató: E feladatokban két mennyiség („a” és „b”) nagyságrendi viszonyát kell eldöntenie. A három lehetőség a következő:

A) „a” nagyobb, mint „b”

B) „b” nagyobb, mint „a”

C) „a” és „b” egyforma vagy megközelítően azonos

Feladat: Keresse ki az egyes feladatoknak megfelelő variációt és írja a megfelelő nagybetűt a sorszámok elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

... 67. a) 1 m^3 csonthó tömege.

b) 1 m^3 firn tömege.

... 68. a) A szolfatára hőmérséklete.

b) A mofetta hőmérséklete.

... 69. a) A barna erdőtalaj humuszos szintjének vastagsága.

b) A csernozjom humuszos szintjének vastagsága.

... 70. a) A geotermikus gradiens értéke a Budai-hegység előterében

b) A geotermikus gradiens értéke a Finn-tóvidéken.

... 71. a) A Mercalli-skála fokozatainak száma.

b) A Beaufort-skála fokozatainak száma.

... 72. a) A kambrium időszak légkörének ózon tartalma.

b) A karbon időszak légkörének ózon tartalma.

... 73. a) A Szaturnusz egyenlítői átmérője.

b) A Neptunusz egyenlítői átmérője.

... 74. a) A Vénusz forgási ideje.

b) A Föld forgási ideje.

... 75. a) A termikus egyenlítő és az Egyenlítő közti legnagyobb eltérés az óceánok területén.

b) A termikus egyenlítő és az Egyenlítő közti legnagyobb eltérés a szárazföldek területén.

... 76. a) Az átlagos légnyomás Innsbruckban.

b) Az átlagos légnyomás La Pazban.

IGAZ-HAMIS ÁLLÍTÁS

Útmutató: Ezekben a feladatokban egy állításról el kell döntenie, hogy az igaz vagy hamis. Ha az állítás **igaz**, írjon „**A**” betűt, ha **hamis**, írjon „**B**” betűt a feladat sorszámára elé a pontozott üres vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- ... 77. Az aprózódás során a kőzet kémiai összetétele megváltozik.
- ... 78. Ha egy házat építenének pont a Déli-sark fölé, akkor annak mind a négy oldalán nyíló ablaka észak felé nézne.
- ... 79. A gejzír kürtőjében a víz 100 °C alatt forr fel, mert a vízoszlop hidrosztatikai nyomása a víz forráspontját csökkenti.
- ... 80. A cunami hullámai a partok előtt felgyorsulnak, feltorlódnak, majd akár több 10 m magas hullámokkal pusztítják a partvidéket.
- ... 81. Magyarországon a Kőszegi-hegység területe a legcsapadékosabb, mert a kelet felől érkező nedves légtömegek a hegységnél felemelkednek, és gyakran képződik csapadék.
- ... 82. A globális felmelegedés miatt a tengervíz szintjének emelkedése hatással van a korallok életére.
- ... 83. A gleccserek középmorénája gyorsabban halad a völgy irányába, mint az oldalmorénák.
- ... 84. A folyókanyarulatokban a sodorvonal és a középvonal mindig egybeesik.
- ... 85. Az ózonlyuk valójában az ózonréteg elvékonyodását jelenti.
- ... 86. A gleccser fővölgyének talpa jóval mélyebben helyezkedik el, mint a mellékvölgyeié, ezért a jég elolvadása után a mellékvölgyek tereplépcsőiről vízesések zuhannak alá.

SZÖVEG KIEGÉSZÍTÉS

Útmutató: E feladatban egy rövid szöveget kell kiegészíteni a számokkal jelzett helyen. A szöveg alatt a számok mellett betűvel jelölt neveket/fogalmakat talál, a megfelelő név/fogalom betűjelét kell a szövegbe a számok előtti pontozott vonalra írni! A feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol a helyes válasz nagybetűjét X jellel húzza át!

Az észak-déli irányú Keleti-Kárpátok közetei nyugatról keletre ..... (87.) vonulatot képeznek. Az egykori tűzhányók pl. a Hargita ..... (88.) évvel ezelőtt még működtek. Érdemes meglátogatni a hegységben lévő Szent Anna-tavat, amely egy .... (89.) helyezkedik el. Csónakázhatunk a Gyilkos-tavon, amelyet .... (90.) alakított ki.

87.   A – egy
      B – kettő
      C – három
      D – négy
88.   A – néhány száz
      B – néhány ezer
      C – néhány százezer
      D – néhány millió
89.   A – dolinában
      B – kráterben
      C – egykori jégvájta medencében
      D – szélfúttá mélyedésben
90.   A – vulkáni működés
      B – hegyomlás
      C – barlang felszakadás
      D – folyókanyarulat lefűződése

NÉGYFÉLE ASSZOCIÁCIÓ

Útmutató: E feladatokban a nagybetűvel jelölt földrajzi helyek/kijelentések és az állítások közötti kapcsolatokat kell felismernie. A feladatok megoldásakor ügyeljen arra, hogy először az állítást olvassa el, és csak ezt követően keresse meg a hozzá kapcsolódó fogalom betűjelét! Írja a megfelelő nagybetűt a feladat sorszámára elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- A) Izland
- B) Hawaii-szigetek
- C) Mindkettőre vonatkozik
- D) Egyikre sem vonatkozik

- ... 91. Földünk egyik legcsapadékosabb területe itt található.
- ... 92. Kiterjedt gleccsermezők vannak területén.
- ... 93. Turistaként partjainál megfigyelhetünk bálnákat és búvárkodhatunk korallok között.
- ... 94. Óslakói óceáni hátságon telepedtek le.
- ... 95. Legnépesebb városát már nem fenyegeti vulkáni működés.
- ... 96. Lakosainak egy részét az őslakos maorik leszármazottjai alkotják.
- ... 97. Vulkanjai főként bazaltból épülnek fel.
- ... 98. Legmagasabb csúcsát vulkáni működés alakította ki.
- ... 99. Területén több ország osztozik.
- ... 100. Óceánból emelkedik ki.

EGYSZERŰ VÁLASZTÁS

Útmutató: E feladatokban egy kérdéshez négy válasz kapcsolódik. Minden feladatban csak egy válasz helyes, ezt kell kiválasztania, és a megfelelő nagybetű bekarikázásával megjelölnie. Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

101. Melyik ország kontinensének legnépesebb országa?

- A Nagy-Britannia.
- B Kolumbia.
- C India.
- D Nigéria.

102. Melyik ország fővárosa Ottawa?

- A Ausztrália.
- B Új-Zéland.
- C Kanada.
- D Argentína.

103. Melyik csatorna köti össze a Földközi-tengert és a Vörös-tengert?

- A Panama.
- B Szezei.
- C Korinthoszi.
- D La Manche.

104. Mi a hivatalos pénzneme Japánnak?

- A Jen.
- B Jüan.
- C Dollár.
- D Rúpia.

105. Melyik szigetcsoport része az Amerikai Egyesült Államoknak?

- A Hawaii-szigetek.
- B Fülöp-szigetek.
- C Falkland-szigetek.
- D Salamon-szigetek.

106. Melyik ország csatlakozott az Európai Unióhoz 1995-ben?

- A Ausztria.
- B Dánia.
- C Spanyolország.
- D Szlovénia.

107. Hol van az Európai Központi Bank székhelye?

- A Strasbourg.
- B Párizs.
- C Frankfurt.
- D Luxembourg.

108. Hány tagú az Európai Bizottság?

- A 28.
- B 33.
- C 103.
- D 751.

109. Melyik nem az Európai Unió hivatalos nyelve?

- A Román.
- B Magyar.
- C Norvég.
- D Svéd.

110. Melyik szakpolitikához kapcsolódnak szorosan az Európai Unióban az ún. Maastrichti kritériumok?

- A Külpolitika.
- B Hadügy.
- C Pénzügyi politika.
- D Agrárpolitika.

NÉGYFÉLE ASSZOCIÁCIÓ

Útmutató: E feladatokban a nagybetűvel jelölt mezőgazdasági termények/kijelentések és az állítások közötti kapcsolatokat kell felismernie. A feladatok megoldásakor ügyeljen arra, hogy először az állítást olvassa el, és csak ezt követően keresse meg a hozzá kapcsolódó fogalom betűjelét! Írja a megfelelő nagybetűt a feladat sorszámára elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- A) Búza
- B) Kukorica
- C) Mindkettőre vonatkozik.
- D) Egyikre sem vonatkozik.

... 111. Legfontosabb termőközterei közé tartozik hazánkban a Nyírség, a Duna-Tisza közti Homokhátság és a Délnyugat-Dunántúl.

... 112. Ezt a gabonafélét döntő részben takarmányozásra és etanol előállítására használják Magyarországon.

... 113. Amerikai eredetű, de napjainkra világszinten elterjedt gabona.

... 114. Legfontosabb hazai termőközterei közé tartozik a Mezőföld, a Tiszántúl lösztablái és az Észak-bácskai löszhát.

... 115. Hazánkban az őszi vetésű változata az elterjedtebb.

- A) Napraforgó
- B) Szója
- C) Mindkettőre vonatkozik.
- D) Egyikre sem vonatkozik.

... 116. A világban ma már döntő arányban a génmódosított (GMO) változatait termesztik.

... 117. Az ipari növény hőigénye magyar viszonylatban magas.

... 118. Legfontosabb termőközterei az Északi-középhegység déli előterében és a Balaton mellékén találhatók.

... 119. Az egyik legfontosabb feldolgozóüzeme Jász-Nagykun-Szolnok megyében, Martfűn található.

... 120. Többek közt élelmiszer-adalékanyagként használt, állati takarmányozásra, biodízel előállítására is alkalmas, a hüvelyesek közé tartozó ipari növény.

MEGYEKVÍZ

Útmutató: Ebben a feladatban a nagybetűvel jelölt hazai megyék neveit kell az állításokkal párosítani. A feladatok megoldásakor ügyeljen arra, hogy először a mondatot olvassa el, és csak ezután keresse meg a megfelelő válasz betűjelét! Írja a megfelelő nagybetűt a feladat sorszámára elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- A) Baranya
- B) Bács-Kiskun
- C) Fejér
- D) Heves
- E) Szabolcs-Szatmár-Bereg

- ... 121. Ez a megye az egyetlen az Észak-magyarországi régióban, amely nem érintkezik országhatárral.
- ... 122. A megye különleges szórványtelepülései a megyeszékhely közelében is megtalálható tanyabokrok.
- ... 123. A megyében több hátrányos helyzetű, aprófalvakkal jellemezhető járás/kistérség is megtalálható, ilyen például a Hegyháti/Sásdi, vagy a Sellyei.
- ... 124. Hazánk legnagyobb területű megyéje.
- ... 125. Hazánkban egyedül itt található jelentős feketekőszén-vagyon.
- ... 126. A megye, különösen a megyeszékhely sokrétű ipari növekedésének köszönhetően, a rendszerváltás utáni Magyarország egyik sikeres térségévé vált.
- ... 127. Területén húzódik az Északi-középhegység és az Alföld találkozásánál kialakult egykori vásárvonal egyik térsége.
- ... 128. Megyeszékhelyének gazdasági fejlődését segíti a közelmúltban (2012.) itt létesült autógyár.
- ... 129. Hazánk legkeletibb fekvésű megyéje.
- ... 130. A megye második legnagyobb népességű városa is megyei jogú város.

A VILÁG NAGY ORSZÁGAI

Útmutató: E feladatban országok nevei és alattuk állítások találhatók. Egy országhoz egy vagy több állítás tartozhat, az alábbi variációk szerint:

- A) Az országra az 1., 2. és a 3. állítás igaz.
- B) Az országra az 1. és a 3. állítás igaz.
- C) Az országra a 2. és a 4. állítás igaz.
- D) Az országra csak a 4. állítás igaz.
- E) Az országra mind a négy állítás igaz.

Feladat: Válassza ki a variációk közül a helyes válaszhoz tartozó nagybetűt! Írja a megfelelő nagybetűt a feladat utáni vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

131. Kína: ____

1. Az ENSZ tagja.
2. Oroszországgal határos.
3. Lakosság száma több mint 1,3 Mrd fő volt 2015-ben.
4. 2008-ban a nyári olimpia színhelye volt.

132. Brazília: ____

1. Az ország hivatalos nyelve a spanyol.
2. Fővárosa Buenos Aires.
3. OPEC (Kőolaj-exportáló Országok Szervezete) tagja.
4. A világranglistán első volt a kávétermesztésben 2015-ben.

133. India: ____

1. A világ második legnépesebb országa volt 2015-ben.
2. Híres turisztikai látnivalói között van a Fuji.
3. A hindu vallást követi a lakosság többsége.
4. Fővárosában működik Ázsia legnagyobb forgalmú értéktőzsdéje (2015. évi adat).

134. Oroszország: ____

1. A NATO tagja.
2. Államformája szövetségi köztársaság.
3. Területének alig 5%-a fekszik az európai kontinensen.
4. Az országban több működő atomerőmű található.

135. Dél-afrikai Köztársaság: ____

1. Az országra egy időben jellemző volt az apartheid (faji megkülönböztetés).
2. Itt működik a nagyteljesítményű Három-szurdok-gát vízerőmű.
3. Nyugaton az Atlanti-óceán, keleten az Indiai-óceán határolja.
4. Fővárosa Nairobi.

136. Ausztrália: ____

1. Területe több mint 7 millió km².
2. Az ország részét képezi Tasmania szigete.
3. Két legnépesebb nagyvárosa Sydney és Melbourne.
4. Egyik fontos bányakincse a bauxit.

137. Egyiptom: ____

1. A lakosság legnagyobb része katolikus vallású.
2. Jelentős kikötője Fokváros.
3. A 20. század közepéig Spanyolország gyarmata volt.
4. Fővárosa, Kairó, a Nílus folyó két partján fekszik.

138. Mexikó: ____

1. A NAFTA (Észak-amerikai Szabadkereskedelmi Egyezmény) tagja.
2. A világ vezető kőolajkitermelője volt 2015-ben.
3. A Föld legnépesebb spanyol nyelvű országa.
4. Az ország részét képezi a Bahama-szigetek.

139. Indonézia: ____

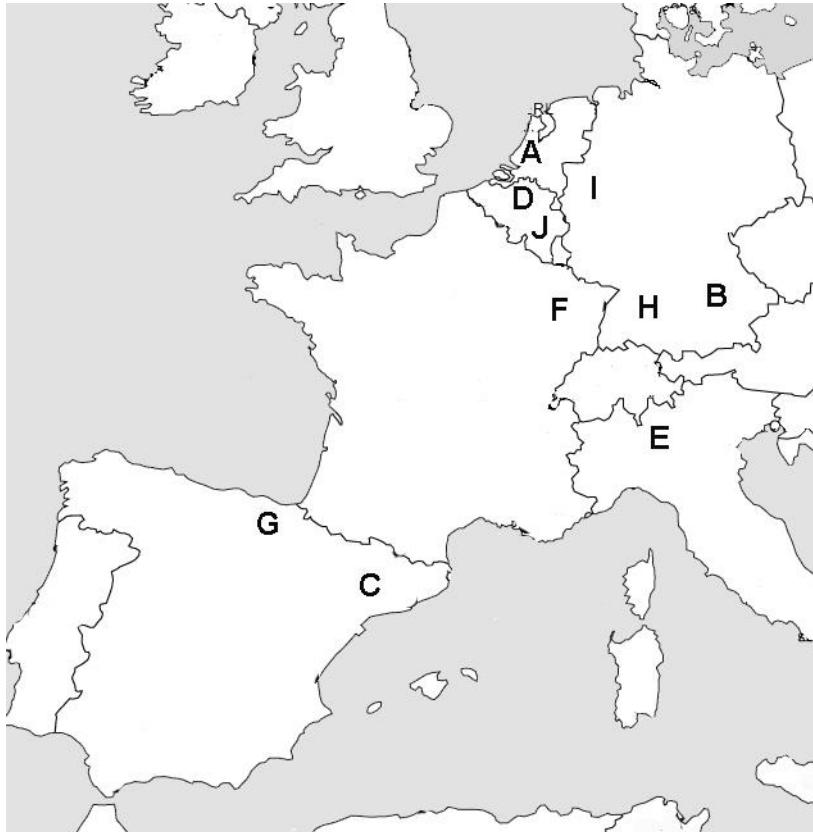
1. Lakosság száma több mint 200 millió fő volt 2015-ben.
2. A lakosság java része portugál nyelven beszél.
3. A pálmaolaj előállításában első volt a világranglistán 2014-ben.
4. Az államformája szocialista népköztársaság.

140. Koreai Köztársaság (Dél-Korea): ____

1. Fővárosa Szöul.
2. Az újonnan iparosodott ázsiai országok első hullámába tartozik.
3. Észak-Koreával évtizedek óta feszült a külpolitikai viszonya.
4. Négy nagyobb és több tucat kisebb szigeten terül el az ország.

RAJZOS FELADAT

Útmutató: Ebben a feladatban az ábra alatt található neveket és állításokat kell összekapcsolnia a térképvázlaton nagybetűvel jelölt régiókkal. A feladat megoldása során ügyeljen arra, hogy először az állítást kell elolvasnia és csak ezután kell kikeresnie a térképvázlat megfelelő részletét (nagybetűjét). Írja a megfelelő nagybetűt a sorszámok elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

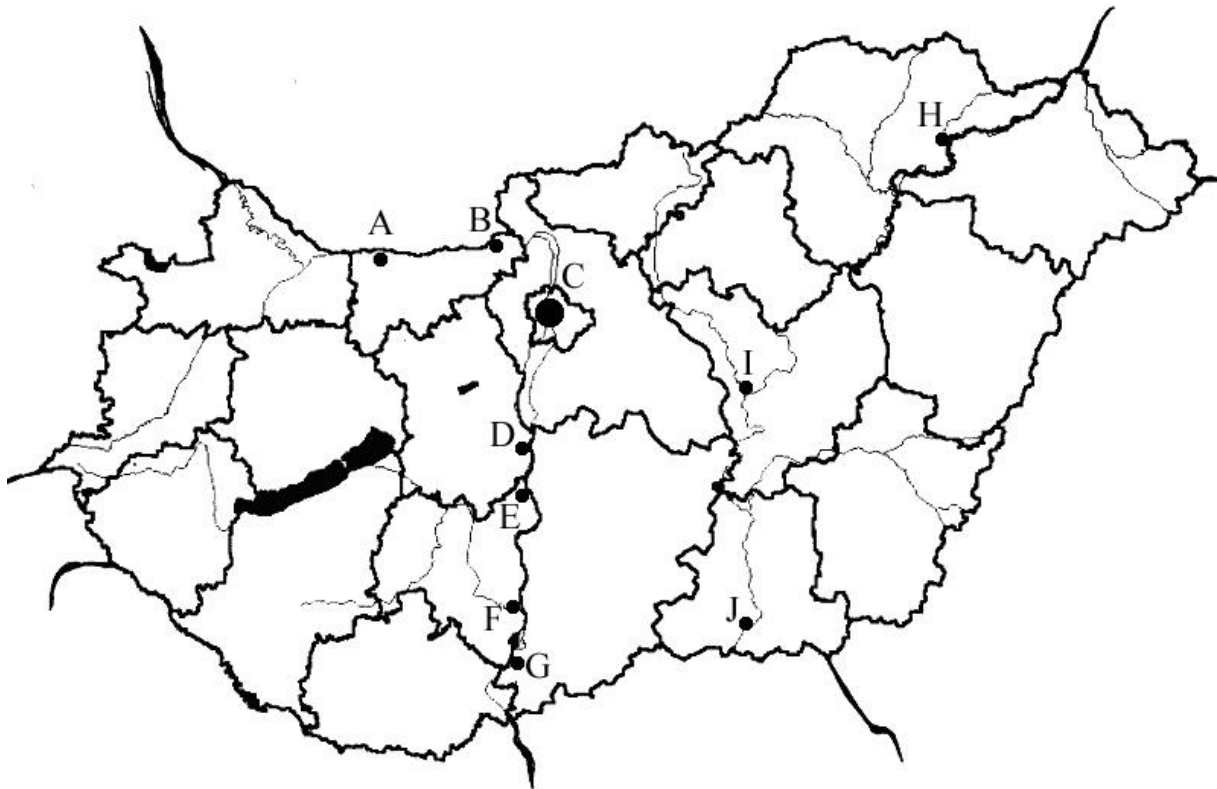

- ... 141. Lotaringia
- ... 142. Katalónia
- ... 143. Randstad
- ... 144. Baszkföld
- ... 145. Bajorország
- ... 146. Baden-Württemberg
- ... 147. Flandria
- ... 148. Lombardia
- ... 149. Ruhr-vidék
- ... 150. Vallónia

-
- ... 151. A gazdaságilag megújult ipari térség névadó folyója a Rajnába torkollik.
- ... 152. Összeérő nagyvárosainak egyikében található Európa legnagyobb áruforgalmú kikötője.
- ... 153. Ebben a közép-európai régióban található Stuttgart városa.
- ... 154. A történelem során hol francia, hol német fennhatóságú régió bányászata mára lehanyatlott.
- ... 155. Az itt lakók nyelve Európában izolált, függetlenedési törekvésük többször erőszakos cselekményekkel járt.
- ... 156. Dinamikus gazdaságú székhelyének híres rendezvénye az Oktoberfest.
- ... 157. Függetlenedési kísérleteiről is ismert régió, fontos tengerparti fürdőhelye a Costa Brava.
- ... 158. Országának legnépesebb régiója, keleti határán fekszik a Garda-tó.
- ... 159. Legnépesebb városa, Antwerpen, többek között gyémántkereskedelméről nevezetes.
- ... 160. Az országot szinte kitöltő két nagy területű régió közül a francia nyelvet beszélők otthona.

RAJZOS FELADAT

Útmutató: Magyarországon a nagy folyóinkon átívelő vasúti és/vagy közúti hidak a forgalom koncentrációi. Azon települések közül válogattunk, amelyeken ezek a kiemelkedő jelentőségű létesítmények megtalálhatók. Ebben a feladatban az ábra alatt található neveket és állításokat kell összekapcsolnia a térképvezérlőn nagybetűvel jelölt településekkel. A feladatok megoldása során ügyeljen arra, hogy először az állítást kell elolvasnia és csak ezután kell kikeresnie a térképvezérlő megfelelő részletét (nagybetűjét). Írja a megfelelő nagybetűt a sorszámok elé a pontozott vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- ... 161. Szolnok
- ... 162. Szekszárd
- ... 163. Budapest
- ... 164. Baja
- ... 165. Szeged
- ... 166. Dunaújváros
- ... 167. Komárom
- ... 168. Tokaj
- ... 169. Dunaföldvár
- ... 170. Esztergom

-
- ... 171. Az 1848-49-es szabadságharcban is fontos szerepet játszó erődrendszere az UNESCO Világörökség várományosa, városi hídja két országot köt össze.
- ... 172. A város egykor halászati központ volt, ma egy alföldi borvidék központi települése, hídja a legdélebbi hazai vasúti Duna-híd.
- ... 173. A Bodrog és a Tisza összefolyásánál található város ma kulturális rendezvényeiről is ismert borvidéki központ, hídja két megyét köt össze.
- ... 174. A Mezőföldön, a Dél-dunántúli régióban elhelyezkedő, alig 9 ezer fős város hídja a II. világháború előtt épült.
- ... 175. Az ország korai történeti korszakának királyi székhelye ma határváros, régi hídját 2001-re újjáépítették.
- ... 176. Ebben a városban található hazánk legtöbb Duna hídja.
- ... 177. Legkisebb népességű megyeszékhelyünk, amelynek új hídját ebben a században adták át.
- ... 178. A napjainkban is jelentős vaskohászati vertikummal rendelkező, klasszikus szocialista város új hídja pár éve épült.
- ... 179. A Tisza és a Zagyva összefolyásánál található megyeszékhelyen pár éve gyaloghíd épült.
- ... 180. E dél-alföldi régióban fekvő megyeszékhelynek ma már csak közúti hídjai vannak.

IGAZ-HAMIS ÁLLÍTÁS

Útmutató: Ezekben a feladatokban egy állításról el kell döntenie, hogy az igaz vagy hamis. Ha az állítás **igaz**, írjon „**A**” betűt, ha **hamis**, írjon „**B**” betűt a feladat sorszáma elé a pontozott üres vonalra! Valamennyi feladat megoldása után a jelöléseket át kell vezetnie az Értékelő lapra, ahol X jellel húzza át a helyes válasz betűjelét!

- ... 181. Az ipari park olyan lehatárolt terület egy település külterületén, ahol csak újonnan induló vállalkozások telepedhetnek le.
- ... 182. Metropoliszok összenövéséből alakul ki a megalopolisz.
- ... 183. Egy nagyvárossal közvetlenül határos falvak alkotják a nagyváros agglomerációját.
- ... 184. Egy ország külkereskedelmi egyenlege pozitív, ha nagyobb az exportjának értéke, mint az importjéé.
- ... 185. Költségvetési hiánynak nevezzük az államháztartás esetében, ha a kiadások meghaladják a bevételeket.
- ... 186. A privatizáció során a magántulajdonból szövetkezeti vagy állami tulajdon lesz.
- ... 187. Nem megújuló energiahordozó a napenergia.
- ... 188. Természeti erőforrásaink közé tartozik a talaj és a vízkészlet.
- ... 189. A 20. század közepéig a legfontosabb energiahordozó a fa volt.
- ... 190. Szélérőműveket csak szárazföldekre tudnak telepíteni.
- ... 191. Magyarország az EFTA tagja.
- ... 192. Magyarország az úgynevezett „eurózána” tagja.
- ... 193. Magyarország a NATO tagja.
- ... 194. Magyarország az OECD tagja.
- ... 195. Hazánkban a rendszerváltozás utáni két évtizedben a mezőgazdasági szektor fokozatosan növelte súlyát a GDP előállításában.
- ... 196. A hazai ipar második legnagyobb értéktermelő ágazata a gépipar után napjainkban az építőanyag-ipar.
- ... 197. Hazánkban a vegyiparon belül napjainkban a gyógyszeripar állítja elő a legnagyobb értéket, így az alágazat területi koncentrációja magas.
- ... 198. A hazai külkereskedelmi kivitel legfontosabb termékcsoportja a gépek és közlekedési eszközök.

-
- ... 199. A hazai folyami hajózás a magyar közlekedési szektor leggyorsabban fejlődő ágazata, köszönhetően a Rajna-Majna-Duna víziút megnyitásának.
- ... 200. A hazai gépipar területi eloszlása napjainkra egyenletessé vált, mivel a beszállítói hálózatok és a cégek az elmúlt két évtizedben jelentős növekedtek.

ÉRTÉKELŐ LAP

1. A B C D E F	26. A B C D
2. A B C D E F	27. A B C D
3. A B C D E F	28. A B C D
4. A B C D E F	29. A B C D
5. A B C D E F	30. A B C D
6. A B C D E F	31. A B C D
7. A B C D E F	32. A B C D
8. A B C D E F	33. A B C D
9. A B C D E F	34. A B C D
10. A B C D E F	35. A B C D
11. A B C D	36. A B C D
12. A B C D	37. A B C D
13. A B C D	38. A B C D
14. A B C D	39. A B C D
15. A B C D	40. A B C D
16. A B C D	41. A B C D
17. A B C D	42. A B C D
18. A B C D	43. A B C D
19. A B C D	44. A B C D
20. A B C D	45. A B C D
21. A B C D	46. A B C D
22. A B C D	47. A B C
23. A B C D	48. D E
24. A B C D	49. F G
25. A B C D	50. H I

Helyes válasz 1-25-ből (pont):

_____

Helyes válasz 26-50-ből (pont):

_____

51. J K L

52. M N O

53. P Q

54. R S

55. T U

56. X Y Z

57. A B C D E F

58. A B C D E F

59. A B C D E F

60. A B C D E F

61. A B C D E F

62. A B C D E F

63. A B C D E F

64. A B C D E F

65. A B C D E F

66. A B C D E F

67. A B C

68. A B C

69. A B C

70. A B C

71. A B C

72. A B C

73. A B C

74. A B C

75. A B C

76. A B C

77. A B

78. A B

79. A B

80. A B

81. A B

82. A B

83. A B

84. A B

85. A B

86. A B

87. A B C D

88. A B C D

89. A B C D

90. A B C D

91. A B C D

92. A B C D

93. A B C D

94. A B C D

95. A B C D

96. A B C D

97. A B C D

98. A B C D

99. A B C D

100. A B C D

Helyes válasz 51-75-ből (pont):

_____

Helyes válasz 76-100-ból (pont):

_____

101. A B C D

102. A B C D

103. A B C D

104. A B C D

105. A B C D

106. A B C D

107. A B C D

108. A B C D

109. A B C D

110. A B C D

111. A B C D

112. A B C D

113. A B C D

114. A B C D

115. A B C D

116. A B C D

117. A B C D

118. A B C D

119. A B C D

120. A B C D

121. A B C D E

122. A B C D E

123. A B C D E

124. A B C D E

125. A B C D E

126. A B C D E

127. A B C D E

128. A B C D E

129. A B C D E

130. A B C D E

131. A B C D E

132. A B C D E

133. A B C D E

134. A B C D E

135. A B C D E

136. A B C D E

137. A B C D E

138. A B C D E

139. A B C D E

140. A B C D E

141. A B C D E F G H I J

142. A B C D E F G H I J

143. A B C D E F G H I J

144. A B C D E F G H I J

145. A B C D E F G H I J

146. A B C D E F G H I J

147. A B C D E F G H I J

148. A B C D E F G H I J

149. A B C D E F G H I J

150. A B C D E F G H I J

Helyes válasz 101-125-ből (pont):

_____

Helyes válasz 126-150-ből (pont):

_____

151. A B C D E F G H I J
152. A B C D E F G H I J
153. A B C D E F G H I J
154. A B C D E F G H I J
155. A B C D E F G H I J
156. A B C D E F G H I J
157. A B C D E F G H I J
158. A B C D E F G H I J
159. A B C D E F G H I J
160. A B C D E F G H I J
161. A B C D E F G H I J
162. A B C D E F G H I J
163. A B C D E F G H I J
164. A B C D E F G H I J
165. A B C D E F G H I J
166. A B C D E F G H I J
167. A B C D E F G H I J
168. A B C D E F G H I J
169. A B C D E F G H I J
170. A B C D E F G H I J
171. A B C D E F G H I J
172. A B C D E F G H I J
173. A B C D E F G H I J
174. A B C D E F G H I J
175. A B C D E F G H I J

Helyes válasz 151-175-ből (pont):

_____

176. A B C D E F G H I J
177. A B C D E F G H I J
178. A B C D E F G H I J
179. A B C D E F G H I J
180. A B C D E F G H I J
181. A B
182. A B
183. A B
184. A B
185. A B
186. A B
187. A B
188. A B
189. A B
190. A B
191. A B
192. A B
193. A B
194. A B
195. A B
196. A B
197. A B
198. A B
199. A B
200. A B

Helyes válasz 176-200-ból (pont):

_____

Dolgozatát beadta: ..... óra ..... perckor

A dolgozat írását *felügyelő tanár* aláírása: .....

Iskolai pontszám: _____

A dolgozatot *értékelő tanár* aláírása: .....

Bizottsági pontszám: _____

A felülvizítást végző OKTV *bizottsági tag/-ok* aláírása: .....

.....